

A

KIELIKESKUSUUTISIA

Language Centre News

8 / 1992

The use of heuristic problem solving methods to help students comprehend unknown content words in second language reading Anu Virkkunen	1
International conference on national foreign language policies Raija Markkanen	6
Fonetiikkaa Suomessa - status quo 1992 Pertti Hurme	8

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Second language discourse	11
Einverstanden	13

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa	15
Nauhoitepalvelu tiedottaa	17

ENGLISH SUMMARY	33
-----------------	----

ISSN 0358 - 2027
Pica-Paino Oy
1992

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto

HELSINGIN YLIOPISTON KIRJASTO
OPISKELIJAKIRJASTO

19-10-1992

Kielikeskusuutisia Language Centre News

Julkaisija: Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä

Puh. 941 - 601 211 (vaihde)
Telefax 941 - 603 521

Vastaava toimittaja:
Editor-in-chief: Minna-Riitta Luukka
(artikkelit, articles)
puh. / tel. 941 - 603 533
E-mail: luukka@finjyu.bitnet

Toimittajat:
Editors: Helena Valtanen
(ilmoitukset, kirjakatsaukset, reviews
editor)
puh. / tel. 941 - 603 542
E-mail: valtanen@jyu.fi

Sabine Ylönen
(Beiträge in deutscher Sprache)
puh. / tel. 941 - 603 534
E-mail: sabyl@finjyu.bitnet

Nimellä varustetut kirjoitukset edustavat kirjoittajien omaa näkökantaa.

Lehteen tarkoitettujen materiaalien tulee olla toimituksessa ilmestymiskuukautta edeltävän kuun 15. päivään mennessä.

THE USE OF HEURISTIC PROBLEM SOLVING METHODS TO HELP STUDENTS COMPREHEND UNKNOWN CONTENT WORDS IN SECOND LANGUAGE READING

Anu Virkkunen

1. Introduction

When John Carroll tried to define language comprehension, he pointed out that it is an internal process which is easiest to detect when somebody does not comprehend. His example was that when somebody comes across a word he/she does not know, he/she uses some secondary source, e.g. a dictionary (Carroll, 1972, p. 5). This is, of course, very often the case when the texts are in a second language.

For the great majority of language students, knowing a language is knowing words, and most students would like to know the exact meanings of the words they read. As Gingras (1978, p. 90) puts it "The importance of the learning of vocabulary items has long been recognized by virtually all FL teachers and probably overemphasized by many FL students to the point that it is naively assumed by them that the L2 consists merely of lexical items".

In second/foreign language reading instruction, language teachers teach their students different reading skills like skimming and scanning, and have their students do prereading tasks to facilitate the reading. A lot of vocabulary is acquired through rote learning, especially in the beginning. However, if students were taught heuristic problem solving methods, they might use these methods in order to comprehend words they do not know.

Language teachers do not like to see their students use a dictionary if their students' text is not provided with its own glossary. There are several reasons for their attitude: 1) especially young children will take any meaning of the word they find in the dictionary, even a meaning that does not fit the context and hence, confuses the reader, 2) using the dictionary will slow down the reading, and, 3) with advanced students in particular, the terminology may be so technical that the terms cannot be found in regular dictionaries, or they may not yet exist in the students' mother tongue. Even if the correct meaning would be found, using a dictionary breaks the natural flow of reading and text comprehension. Whatever the situation, language teachers try to encourage their students to trust their own language skills rather than have them look up every word they do not know. An average student wants to do something about the word rather than just trust his comprehension, and that something might be to use heuristic problem solving methods.

In this paper, I wish to analyse four heuristic methods (proximity searches, pattern-matching and planning) and to suggest ways in which these methods can be applied to teaching second language reading. I will not discuss word recognition though many studies have shown that poor readers are very slow in word encoding and that it takes a poor reader more time to retrieve a word than a good reader. Just and Carpenter (1987,

pp. 458-460) report on studies that were made to find out whether training in word recognition improves the reading of poor readers. The results were surprising: though the poor readers did learn to recognize individual words more rapidly, it did not improve their reading comprehension. On the other hand, no results have been published of training in the four heuristic methods covered in this paper.

If students find, while reading second language texts, content words they do not know, it often means that the students' mental lexicon does not have an entry for this word in that second language but most likely does have an entry in the students' mother tongue. It seems that as soon as the connection is made between the lexicons, there will be an entry for the word also in the second language lexicon. That is why I do not regard this as a problem of lexical access only.

The four factors that are important when the students try to solve unknown words are the number of times the unknown word occurs, the importance of the unknown word in the text, how many unknown words occur in the text in general, and the variability of the contexts in which the unknown word appears (Just and Carpenter, 1987, p. 116). It is assumed that the lexical level of the text is not too difficult for the students and that the overall number of unknown words is small. These factors are of vital importance in real-life situations but they will not be discussed in this paper.

Two further assumptions are made. Firstly, this paper will deal with average normal students; no individual differences will be discussed. The second assumption is that the students are motivated to read second language texts.

2. Proximity Searches

Problem solvers who use proximity searches try to solve problems by getting closer and closer to the real solution. Two main methods used are the hot-and-cold method, which means generating many different possible solutions and then trying to differentiate between them to find the best solution, and the means-ends analysis, which means decomposing the problem into small units and then solving the units one by one.

The hot-and-cold method is easy to teach to students of all ages because of the international game by the same name. The idea is so concrete that it is easily transferrable to foreign language instruction and can be used by one student alone or as a group activity. Generating possible meanings for an unknown word in a second language text can also be varied from mere guessing done by young students in the elementary level to more sophisticated inferences made by advanced students who can avail themselves of morphological, syntactic and semantic cuing in the context.

The hot-and-cold method seems to be specifically suited for a group activity. The group will first generate solutions and then together decide which are plausible solutions and why. Even young children can be critical of each other's suggestions even though they would uncritically approve of all their own suggestions. With advanced students, a group effort would most likely bring about important language discussions, and the students could deal with many misunderstandings among themselves.

The teacher's input in the process is to teach what cuing is and how it works. With older students it will not be a problem because they know about

morphology, syntax and semantics, but even the youngest students can be taught to look for characteristics in the text or any other information concerning the unknown word. The teachers should also see to it that at least the very first texts have constraining contexts, i.e. the contexts are so restrictive that not many alternatives are possible.

This method has limitations, however. The first is that the linguistic skills and the background knowledge of the group will determine how close to the solution the group will get, and how long that will take. It may be quite possible that some groups never come very close to the solution. The second is that this method is very time consuming. It is evident that the students cannot cover a long text if they try to solve unknown words using the hot-and-cold method exclusively.

The means-ends analysis can be transferred to language teaching as easily. According to the analysis, the problem is divided into smaller components which are solved separately and then added up. That is exactly the same as decomposing the word to find its meaning. Here there are different levels for different skill groups: for the very young, taking compounds e.g. "sunflower" apart to decide what the word means, and for the advanced, breaking down the words into morphemes and finding the meanings of the morphemes. The advanced students would benefit from knowing affixes at this stage.

The means-ends analysis could be used quite systematically by the teacher when analysing new terminology for the whole class. It can be used by individual students as well as groups. Depending on the students' skills. This method could create solutions very fast, faster than the hot-and-cold method, because the word itself functions as a constraint, restricts the number of possible solutions. A

knowledgeable student will benefit from this approach.

The means-ends analysis does not work with all words as the meaning of the whole word may not be the sum of the meanings of the morphemes. Some morphemes may be misleading, e.g. the prefix "re-" in "reusable", which means "again", and the beginning "re-" in "require". However, this method seems to suit very well the solving of neologisms in some highly technical articles.

3. Pattern-matching

Pattern-matching is the method where the students have to use their knowledge of the world. As the main idea is that the students try to remember similar patterns for events and apply solutions they have learned while solving other problems, the decisive criterion is whether they will find applicable solutions. Clearly the best situation for this method would be if the students were reading some text the content of which is quite familiar to the students in their mother tongue. Another application of this method would be reading two texts side by side, one in the mother tongue and the other in the second language. Then the task would be to use the schemata from L1 and transfer the information to L2.

Pattern-matching seems suited for contrastive analysis in the classroom. By comparing two texts in two languages, the teacher can show the students which language patterns are similar and which are not. This can happen with very elementary things like the use of articles in general (e.g. English versus Finnish, which has no articles) as well as complicated things like abbreviated clauses. When pattern-matching is used for word comprehension it seems to require parallel texts or more language than just one text.

In the absence of reference material, pattern-matching becomes problematic if the students cannot think of any similar events. For successful pattern-matching, a certain amount of expertise is needed. It seems that this method suits best advanced students studying foreign texts in their subject-specific fields.

4. Planning

Planning as an heuristic method is defined by Glover and Bruning (1987, p. 245) as a problem search prior to the actual search. Proximity searches and pattern-searching approaches, if used in advance, are also part of planning.

Planning is actually already used to some extent in second language reading instruction if teachers have their students do prereading tasks like anticipation and prediction. Prereading tasks do not usually deal with lexical level items but usually concentrate on the semantic level. However, planning can be used to tackle unknown words, too. The task can take the form of a student, group or class activity with either the teacher or a student leading it. Unlike anticipation and prediction exercises in general, the main emphasis will be on the terminology, and a list of possible problematic terms in the text can be created. For elementary school students, one could for example try to name the objects in the pictures used to illustrate the text. The advanced students, studying a text on e.g. friction, might want to go through terminology that deals with different aspects on friction. Well done, such lists might explain most unknown words without spending much time on them.

Planning as a method entails expertise; one cannot plan in advance or anticipate if one is not an expert in the area. If planning has been inefficient, it does not really help. On the other hand, if planning is based on a false hypothesis, it has no value; it just distorts comprehension. Therefore, the teacher's participation might prove invaluable.

5. Conclusion

Second language teaching is becoming more and more student-centered. Activities that emphasize the students' input are popular. The whole process of learning is seen in a new perspective not only because of the emphasis on the student but also because many researchers like Stephen Krashen regard the process of learning or acquiring a second/foreign language as very similar to that of the mother tongue. Therefore it seems possible to draw conclusions of the first language to apply the second language.

Heuristic methods in language teaching seem to be very flexible tools to teach the student to work on his own. They can also be used in group work and they can be modified to serve very different purposes and levels. This paper deals with word comprehension as a concrete example, but the use of these four heuristic methods could be extended to cover other areas like listening comprehension and speech production. For some teachers, this may be "nothing new under the sun", but most likely no teacher systematically teaches these methods to the students. It does seem to be worth the try, and it would also be interesting to study what effect the methods would have on reading in general.

Table 1 SUITABILITY OF THE METHODS

Target group	Method			Activity		
	elementary	intermediate	advanced	individual	group	whole class
	X	X	X	X	X	x
	X	X	X	x	x	X
	x	X	X	x	x	X
	x	x	X	x	X	X

x = suited
X = especially suited

INTERNATIONAL CONFERENCE ON NATIONAL FOREIGN LANGUAGE POLICIES

Raija Markkanen
Korkeakoulujen kielikeskus

Jyväskylässä järjestettiin 10. - 12.8.1992 kansainvälinen konferenssi, jossa käsiteltiin ja vertailtiin eri maiden vieraiden kielten opetusta koskevaa suunnittelua, päätöksentekoa ja niiden seurauksia. Konferenssin järjestivät Jyväskylän yliopisto ja The National Foreign Language Center Washingtonista, Yhdysvalloista. Konferenssiin oli kutsuttu kolmisenkymmentä edustajaa viidestätoista maasta.

Konferenssin avauspuheenvuoron piti kansliapäällikkö Numminen, joka loi katsauksen Suomen viralliseen kieltenopetuksen suunnitteluun ja korosti monipuolisen kielitaidon välttämättömyyttä nykymaailmassa. Alkupuheenvuoron jälkeen ensimmäisen päivän ohjelma koostui muutamista eri maiden kieltenopetuksen tilaa ja suunnittelua koskevista esityksistä. Rune Bergentoft esitelti kolmestatoista Euroopan maasta keräämiään tilastotietoja muun muassa opetettavista kielistä, niiden opiskelun aloitusta, opetustuntien määrästä, siitä kuinka suuri osa ikäluokasta osallistuu opetukseen, jne. Englanti on kaikkialla Euroopassa suosituin ensimmäinen vieras kieli (ranska englantia puhuvissa maissa), niissäkin maissa, joissa oppilaille on annettu valinnan vapaus. Suurimmat erot eri maiden välillä ovat ensimmäisen vieraan kielen aloitussäässä, joka vaihtelee Italian kuudesta Skotlannin kahteentoista vuoteen. Suomi näyttää olevan häntäpäässä opetuksen tuntimäärä vertailtaessa: meillä käytetään Bergentoftin tietojen mukaan ensimmäisen vieraan kielen opiskeluun kaikkiaan 603 tuntia (clock hours) siinä missä esimerkiksi Espanjassa käytetään 1020 tuntia.

Kaiken kaikkiaan Euroopan maiden kielisuunnittelu valtakunnallisella - ja nykyään myös valtioiden rajat ylittävällä

tasolla (Council of Europe, EY) - on pitkälle vietyä verrattuna Yhdysvaltoihin, jossa Richard D. Lambertin (The National Foreign Language Center) mukaan kielisuunnittelu on hajanaista eli suunnitelmia tehdään erikseen eri koulutustasoille ja koko liittovaltion kattava suunnittelu puuttuu. Tosin joistakin erillis-kysymyksistä, kuten ei-eurooppalaisten kielten opetuksesta, on tehty aloitteita myös liittovaltion tasolla, mutta yleisesti ottaen keskitetty päätöksenteko kielipoliittisissa kysymyksissä on harvinaista. Näin on siitakin huolimatta, että Yhdysvalloissakin nykyään tajutaan vieraiden kielten tärkeys, englannin kielen valta- asemasta huolimatta.

Konferenssin kahden jälkimmäisen päivän ohjelma oli jaettu neljään teemaan: kielivalinnat ja niiden vaikutus, opettajankoulutus ja pedagogiset kysymykset, oppimistulosten evaluointi, ja vieraat kielet ja työelämä. Näitä teemoja käsiteltiin lyhyissä, kymmenen minuutin mittaisissa alustuksissa, joita seurasivat etukäteen pyydetty kommenttipuheenvuorot ja kutakin teemaa koskeva yleiskeskustelu. Alustajien esitelmät tosin jaettiin kokonaisuudessaan osanottajille. Kommenttipuheenvuoroissa ja yleiskeskusteluissa nekin osanottajat, joilla ei varsinaisia alustuksia ollut, saattoivat tuoda esille oman maansa näkökulmia. Näin saatiin paljon lisätietoa eri maiden ongelmista ja erilaisista ratkaisuista.

Aivan omaa luokkaansa ovat kielipoliittiset ongelmat nykyisessä Venäjän Federaatiossa, jonka tilannetta kuvasi Irina Khaleeva (Moscow Linguistic University). Venäjän Federaatiossa elää 130 eri kansallisuutta omine kielineen. Khaleevan mukaan ensisijaisen tärkeänä pidetään sellaisen koulutusjärjestelmän luomista,

jonka avulla kansalliset kielet pystytään säilyttämään. On selvää, että tällainen tehtävä on valtava. Se saattaa vaatia jopa aakkoston luomista johonkin kieleen. Koulujen kieltenopetuksessa se merkitsee venäjän opettamista niille, joiden äidinkieli on jokin muu kuin venäjä, ja paikallisen kielen opettamista niille, joiden äidinkieli on venäjä. Khaleevan sanoin päämääränä on "a fully developed bilingualism in polyethnic regions". Tämän lisäksi pyritään myös siihen, että koulunsa päättävät pystyisivät kommunikoimaan ainakin yhdellä kansainvälisellä kielellä (esim. englannilla).

Khaleevan kuvaama tilanne herätti runsaasti periaatteellisia ja jopa terminologisia kysymyksiä. Pohdittiin esimerkiksi, mitä itse asiassa tarkoittaa "vieras kieli", miten se eroaa "toisesta kielestä" ja onko kaikilla kielillä oikeus elää. Näihin kysymyksiin liittyen Robert Philipson (University of Roskilde) esittikin omassa alustuksessaan provokatorisen kysymyksen, onko englannin kielestä eräissä Euroopan maissa jo tulossa "toinen kieli" pikemminkin kuin "vieras kieli". Alkaako tilanne olla jo samanlainen kuin entisissä siirtomaissa, joissa englannin - tai ranskan - taito on "a sine qua non for employment in the modern sector and even for the exercise of democratic and social rights"? Onko nykyinen innostus englanninkieliin opetukseen kenties johtamassa tähän Suomessakin?

Suomalaisen näkökulman kielisuunnitteluun esittivät Marja-Liisa Karppinen opetushallituksesta, Kari Sajavaara ja Sauli Takala Jyväskylän yliopistosta. Suomalaista kielisuunnittelua näyttää jatkuvasti rasittavan kysymys ruotsin kielen asemasta kieliohjelmassa. Toinen ongelmakohta on kysymys vieraan kielen valinnan vapaudesta. Itse asiassa nykyinen, ainakin periaatteellinen, valinnanvapaus on paradoksaalisesti johtanut melkoiseen kielivalintojen yksipuolisuuteen eli englannin kieli on edelleen suosituin ensimmäinen vieras kieli. Sauli Takalan kanta oli, että kielivalintoja ei

tulisi kokonaan jättää henkilökohtaisen motivaation varaan Suomen kaltaisessa maassa, jolle kansalaisten hyvä ja monipuolinen kielitaito on elinehto. Mikäli valinnanvapaus kuitenkin säilyy, monipuolista vieraiden kielten opiskelua tulisi systemaattisesti palkita antamalla siitä ylimääräisiä "pisteitä". Tällaisen palkitsemisen laiminlyönnistä hän moitti erityisesti korkeakouluja.

Hollannissa valintakysymys on ratkaistu yksinkertaisesti: englannista on tehty kaikille pakollinen ensimmäinen vieras kieli. Theo van Els perusteli tätä sillä, että jos on runsaasti todisteita tietyn vieraan kielen tarpeellisuudesta kaikille, ei ole mitään syytä antaa ihmisten hukata aikaa valintoihin. Varsinkin kun he todennäköisesti päätyvät samaan lopputulokseen.

Lähimmäksi kielikeskusten intressejä tultiin teemassa Vieraat kielet ja työelämä, jossa alustuksen pitivät Maria Oud-de Glas Hollannista sekä Kari Sajavaara ja Sauli Takala, joilla oli yhteinen alustus. Kummassakin esityksessä korostettiin tarveanalyysin tärkeyttä kielitaitovaatimuksista päätettäessä. Maria Oud-de Glasin mielestä varsinaisia työpaikan kielitaitovaatimuksia ei kuitenkaan voida ottaa tarpeeksi huomioon koulutusvaiheessa, ei edes ammatillisessa koulutuksessa. Niistä on sen vuoksi huolehdittava työpaikoilla. Tämä on varmasti totta myös monilla akateemisilla aloilla, koska opiskelijat eivät välttämättä tiedä, minkälaista työtä he tulevat tekemään tai minkälaista uraa haluavat luoda. Lisäksi nykyisessä epävarmassa tilanteessa moni saattaa joutua vaihtamaan työpaikkaa useampankin kertaan. Joku saattaa liikkua tai joutua liikkumaan työn perässä jopa maasta toiseen. Voikin siis kysyä, ovatko pitkälle erikoistuneet kieliopinnot tarpeen edes korkeakoulutasolla. Voidaanko niiden hyöty opiskelijoiden tulevan työelämän kannalta ennakoita nykyisessä nopeasti muuttuvassa maailmassa? Olisiko useamman kielen hyvä yleiskielitaito sittenkin hyödyllisempää tulevaisuuden

kannalta? Sajavaara ja Takala esittivät omassa alustuksessaan vannoutuneiden LSP-suuntauksen kannattajien mielestä varmaan kerettiläisen ajatuksen, että erityisaloilla tarvittavat viestintätaidot eivät loppujen lopuksi eroa paljoakaan yleisistä viestintätaidoista. Sen vuoksi he pitivät LSP-tyyppistä lähestymistapaa vain tärkeänä motivoivana elementtinä opetuksessa.

Konferenssin kaksi muuta teemaa, kieltenopettajien koulutus ja kielitaidon mittaaminen, liittyivät löyhemmin itse kielisuunnitteluun, vaikka yhteyksiä toki on. Kielipoliittisilla päätöksillä on tietysti vaikutuksia opettajankoulutukseen: esimerkiksi monissa entisissä sosialistisissa maissa on yhtäkkiä syntynyt englannin opettajien erityiskoulutustarve, koska Englanti on sivuuttanut venäjän tärkeimpänä vierana kielenä. Kielitaidon tes-

FONETIIKKA SUOMESSA - STATUS QUO 1992

Pertti Hurme
Viestintätieteiden laitos
Jyväskylän yliopisto

Järjestyksessä seitsemännettoista fonetiikan päivät järjestettiin 4. ja 5.9.1992 Helsingissä. Järjestäjänä toimi Helsingin yliopiston fonetiikan laitos. Esitelmät pidettiin kunnianarvoisesti yliopiston päärakennuksessa, ja iltatilaisuus viihtyisästi opiskelijoiden järjestämässä pihatapahtumassa ja fonetiikan laitoksen suojissa.

Kalevi Wiik (Turun yliopisto), jonka aloitteesta ensimmäiset fonetiikan päivät järjestettiin Turussa vuonna 1971, aloitti esitelmät mielikuvitusta kiihottavasti. Hänen "foneettisissa kaivauksissaan" suomen kielen murre-erot valottuivat vanhojen kielikontaktien kautta. Wiik

tausta taas voidaan käyttää osana kielisuunnittelua. Puhuessaan testien osuudesta kielisuunnittelussa Bernard Spolsky (Bar Ilan University, Israel) kuitenkin varoitti päästämästä testausta ohjaamaan päätöksentekoa. Hän sanoi muun muassa, että "to attempt to drive education with a test is dangerous driving".

Runsaan informaation ja vilkkaan keskustelun joukosta konferenssin pääsanomaksi näytti nousevan se, että kielisuunnittelua tarvitaan valtakunnallisella tasolla ja että sen on katettava koko kieltenopetuksen kenttä alkeisopetuksesta akateemiselle tasolle ja aikuiselämään. Van Els puki tämän ajatuksen sanoihin: "The message is that we should stop planning for one particular foreign language only, or for one particular sector of the educational system, or for one particular group of the population."

XVII FONETIIKAN PÄIVÄT

HELSINKI 1992

esitti kiehtovan synteysin viiden vuosittaisen kehityskulusta. Sen tuloksena hahmottuvat syvimät murrerajat suomen ja saamen (balttiraja), länsi- ja itämurteiden (germaaniraja) sekä lounais- ja hämääläismurteiden (ruotsalaisraja) välillä.

Antti Iivonen (Helsingin yliopisto) pohti tremulanttien fonetiikkaa typologiselta pohjalta. Tuottamisen kannalta tremulantit ovat erikoisia äänneitä sikäli, että niissä käytetään hyväksi Bernoullin efektiä, samoin kuin äänen tuottamisessa äänihuulissa. Iivonen käsitteli erityisesti saksan r-äänteen vokaaliumistendenssejä instrumentaalisten havaintojen pohjalta. - Ilkka Raimo (Turun yliopisto) käytti Lech Wałęsan puhetapaa esimerkkinä analysoidessaan nasaalivokaaleita nykypuolassa. Niin kuin usein on laita, puolasakin ero normin ja arkipuheen välillä on suuri: oppositio nasaalivokaalien ja oraalivokaalien välillä on häviämässä, mutta sen säilyttämistä pidetään tärkeänä. Tämä johtaa mm. hyperkorrekteihin ilmauksiin.

Reijo Aulanko (Helsingin yliopisto) jatkoi typologista ja instrumentaalista linjaa. Aulangon aiheena oli malajalamin (Etelä-Intiassa puhuttavan dravidakielen) dentaali- ja alveolaarikonsonanttien oppositio. Tulokset tuntuvat osoittavan, ettei oppositio toteudu pelkästään ääntöpaikan avulla. - Tapio Hokkasen (Joensuun yliopisto) esityksen myötä siirryttiin psykolingvistiikkaan. Hokkanen raportoi kokeesta, jossa kuunneltiin keksittyjä sanoja. Sanat oli digitaalisesti muokattu liukumaan portaittain KVK₁K₁VK-sanoista KVKVK-sanoihin. Tulokset jakoivat ärsykkeet selvästi kahteen luokkaan, mutta kokeen tulosten tulkinta ja suhteuttaminen astevaihteluun ei ole ongelmatonta.

Kari Suomi (Oulun yliopisto) pohti reaktioaikatestejä puheen havaitsemisen tutkimuksessa ja Einar Meister (Viron tiedakatemia, Tallinna) esitteli tarkoitukseen laadittua tietokoneohjelmistoa.

Ulla Ström (Helsingin yliopisto) totesi sujuvuuden määrittelemisen varsin monisyiseksi ja esitteli tuloksia pitkästä tutkimuksesta, jossa lasten puheen sujuvuutta mitattiin mm. puhenopeuden ja taukojen avulla. - Pirjo Korpilahti (Turun yliopisto) esitteli herätevastetutkimusten käyttöä lasten kielihäiriöiden diagnostiikassa. Mismatch negativity -komponen-

tin mittaaminen tuntuu soveltuvan hyvin dysfaattisten lasten tutkimiseen: tulokset osoittavat kielihäiriöön liittyvän heikoutta mm. kyvyssä erotella äänen korkeutta ja kesto. - Ensimmäisen päivän päätteeksi Timo Leino ja Anne-Maria Laukkanen (Tampereen yliopisto) esittelivät spektrihavaintoja mikrofonietäisyyden merkityksestä äänentallennuksessa. Se on erittäin suuri (ks. Alten 1990).

Toisen päivän aloitti Kate Moore (Helsingin yliopisto) esittäen mittaushavaintoja äännekestoista nopeassa puheessa. Kaikki segmentit eivät suinkaan lyhene; osa lyhenee, osa jopa pitenee tavalliseen puheeseen verrattuna. - Perussäveljakauma suomen murteissa oli Eeva Yli-Luukon (Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Helsinki) aiheena. Murrenäytteistä mitattiin sekä keskimääräinen sävelkorkeus että jakauman vinouma. Murteet eivät kovin systemaattisesti eronneet mitattavien muuttujien suhteen. Ongelmana tällaisessa tutkimuksessa onkin henkilöiden välinen vaihtelu, joka saattaa olla suurempaa kuin murteiden välinen vaihtelu. Kuitenkin äänen ominaisuudet murteissa ovat kvantitatiivisesti tutkittavissa (ks. Elert & Hammarberg 1991).

Veijo Vihanta (Tampereen yliopisto) asetti kyseenalaiseksi vakiokäsityksen ranskan painosta esitelmässään Prominensseja ranskalaisessa radiodiskursissa. Hänen aineistossaan ei yksinkertaisesti pidä paikkaansa se, että paino sijoittuisi rytmijakson viimeiselle tavulle. - Matti Karjalainen ja Toomas Altsaar (Otanien teknillinen korkeakoulu) esittelivät Otaniemessä ja muualla Euroopassa toteutettavaa puhetiokantojen kehitystyötä. CD-ROM-tekniikka mahdollistaa vanhan aineistonkeruun ongelman ylittämisen: nyt on mahdollista analysoida paljon puhetta huomattavasti vähemmällä työllä kuin perinteisin menetelmin. - Pertti Hurme (Jyväskylän yliopisto) kertoi Voice Navigator II -puheentunnistimen käyttökokemuksia ja vertasi laitteiston suorituskykyä muunlaisiin puheentunnistimiin.

Sanna Rauhio, Jarmo Välikangas ja Anna-Liisa Nieminen (Helsingin yliopisto) jatkoivat vuoden 1990 fonetiikan päivien teemaa esitelmässä Glossolalian fonetiikka II. "Kieliä puhuvan" suomalaisen teologianopiskelijan tuotosten tarkka analyysi paljasti eroja kahdessa jo aiemmin oletetussa kielilläpuhumistyyppissä, ns. bokata- ja thang-tyypeissä. Tulosten yleistettävyyttä jää kuitenkin vähäiseksi, koska on tutkittu vain yhtä "kieliä puhuvaa". - Esitelmässään Pahan ääni Anna-Liisa Nieminen tarkasteli näyttelijän keinoja, erityisesti hänen käyttämiään foneettisia piirteitä pahuutta tulkittaessa. - Päivien viimeisessä esityksessä Riitta Mujunen ja Lea Leinonen (Helsingin yliopisto) kertoivat, miten itseorganisoituvaa kartta erottelee erilaisia s-äänteitä. Menetelmän avulla on tarkoitus antaa terapianaikaista palautetta.

Näillä fonetiikan päivillä yhteistyö tutkijoiden ja yliopistojen kesken vaikutti vähäiseltä: esitelmät olivat yleensä yksittäisten ihmisten uurastuksen tuloksia - päinvastoin kuin edellisillä fonetiikan päivillä (ks. Dufva & Hurme 1990). Fonetikan alalla ei ilmeisesti ole käynnissä laajoja projekteja (vaikkapa ERASMUS-ohjelmassa).

Varsinkin päivien iltatilaisuudessa keskusteltiin innokkaasti ja lavealti fonetiikasta tai fonetiikkaa sivuavista aiheista. Fonetikan asemasta ja tulevaisuudesta Suomessa on luonnollisesti keskusteltu aikaisemminkin. Jaakko Lehtonen pohti Helsingissä 1975 pidetyillä viidensillä fonetiikan päivillä fonetiikka-oppiaineen tulevaisuutta - eikä havainnut siinä nousujohteisuutta. Kirjoituksen yhtenä vaikuttimena oli silloin tutkinnonuudistus, joka "ravisteli jähmettyneitä korkeakouluja" (Lehtonen 1975, 63). Nyt korkeakouluja ravistellaan vielä perusteellisemmin. Supistukset saattavat uhata fonetiikan yksiköitä, ellei niillä ole esittää tulosta - ja tulos mitataan mm. perus- ja jatkotutkintoina. Näitä taas fonetiikalla ei juuri ole esittää, muun muassa siitä syystä, että fonetiikka on tyypillinen sivuaine.

Lienee selvää, että maahamme ei voi muodostua puolta tusinaa kansainvälisessä kärjessä olevaa fonetiikan tutkimuskeskusta. Jo taloudelliset tosiasiat estävät tämän: moderni tutkimus vaatii paljon resursseja. Käsittääkseni suomalainen fonetiikka voi kukoistaa vain yhteistyössä muiden tieteenalojen kanssa. Yhteistyötä esim. logopedian, psykologian, puheenkäsittelytekniikan sekä kotimaisten ja vieraiden kielten tutkijoiden kanssa voitaisiin syventää. Moderni tekniikka auttaa yhteistyötä sekä tutkimuksessa että opetuksessa. Sähköposti mahdollistaa tutkijoiden yhteydet kaikkialle maailmaan ja tietenkin myös Suomessa. Opetusta voidaan vaihtaa ilman että kenenkään täytyy matkustaa. Esimerkiksi Jyväskylän ja Vaasan yliopistojen viestintätieteiden laitokset vaihtavat kursseja lukuvuonna 1992-93 käyttäen hyväksi audiografiikkalaitteita.

Vanhaan tapaan esitelmät julkaistaan. Fonetikan päivien julkaisut ovat yliopistojen laitosten julkaisusarjojen lisäksi tärkeä julkaisukanava. Vuoden 1990 päivienkin julkaisu (Suomi 1991) on tiivis tietopaketti ajankohtaisesta tutkimuksesta.

Kirjallisuus

- Alten, S. 1990. *Audio in Media*. Belmont, California: Wadsworth.
- Dufva, H. & P. Hurme 1990. Pippingin perikunta Oulussa. *Kielikeskuksuutisia*, 3/1991, 9-11.
- Elert, C.-C. & B. Hammarberg 1990. *Regional Voice Quality Variation in Swedish*. Reports from the Department of Phonetics, University of Umeå (Phonum 1), 117-119.
- Lehtonen, J. 1975. *Fonetikan tienhaarat*. Fonetikan paperit - Helsinki 1975. Helsingin yliopiston fonetiikan laitoksen julkaisuja, 27, 63-70.
- Suomi, K. (toim.) 1991. *Fonetikan päivät* - Oulu 1990. Logopedian ja fonetiikan laitoksen julkaisuja, 5. Oulu: Oulun yliopisto.

KIRJAKATSAUS ** BOOKS BRIEFLY

Jonathan Fine (ed.):

SECOND LANGUAGE DISCOURSE:

A Textbook of Current Research

Ablex Publishing Corporation, 1988. 214 p.

The aim of Jonathan Fine's book is to introduce diverse theoretical approaches, methods, and findings of discourse analysis in second language teaching and learning. Second language discourse has many complementary dimensions, and therefore the chapters in the book include articles dealing with both oral and written language, theoretical and applied perspectives, experimental and descriptive studies, sociolinguistic and psycholinguistic considerations, classroom and real life discourse, as well as with teaching and evaluation.

Fine's strategy in selecting the articles has been to present current original research in the form of both substantive papers for the specialist, and examples of the field for the student. Introductions are provided for individual chapters to highlight certain themes and to draw connections between different chapters. References to literature are listed at the end of each chapter, and the book also includes an author and subject index.

The first chapter, written by Fine, begins with a brief description of what discourse analysis is, with suggestions of its relationship to and importance for second language teaching. Fine goes on reviewing some factors that cause variation in discourse, and examines the relationship between the content of what is said in a conversation and the conversational structure expressing the message. He also briefly discusses some issues in nondialogue forms of discourse, and finally considers the role of context in second language discourse.

Chapter Two is written by Nessa Wolfson. It deals with the rules of speech and how they lead to insight into the norms and values of a speech community. Wolfson does not study the surface forms of language, rather, she investigates how certain speech acts, their surface forms, and the values of the speech community interact. This interaction also involves the statuses and relationships of speakers as they negotiate their relative positions and roles. Wolfson integrates these various components into a theory of social interaction called the *Bulge*, which she then applies to explaining certain contradictory phenomena found in the speech behaviour of middle-class Americans.

Chapter Three by Teresa Pica and Catherine Doughty reports on research on conversational modifications in the second language classroom, especially in decision-making and problem-solving activities. The aim of the study is to determine whether newer classroom practices foster favourable conditions for second language acquisition. What seems essential for creating modified conversational interaction in the classroom, according to the research findings, is the combination of group interaction and a task requiring the exchange of information among group participants.

In Chapter Four, John F. Fanselow introduces a practical model for varying the language in a second language classroom and for discussing the language produced. Fanselow's model emphasizes the description of characteristics of

communication that can affect language. (Chapter includes very detailed appendices concerning these characteristics.) However, the author does not propose that the model provides insight into second language classroom activities, rather, it serves as a tool for discovering linguistic and behavioural variation, and for inducing such variation.

The following chapter is dedicated to language assessment. Helen B. Slaughter presents a method of bilingual language assessment, based on sociolinguistics and ethnomethodological analyses, that is detailed enough to be applicable. Slaughter regards language as a continuous negotiation in social contexts, and concludes that methods of analysis and assessment tied to social contexts are required. Slaughter's measures of analysis include grammatical relationships, verb tenses, use of context, and conversational control. Slaughter has also taken into consideration the fact that aspects of her paradigm may need to be modified in different schools.

Chapter Six by Michael Canale, Normand Frenette, and Monique Belanger focuses on writing in a second language. In addition to the interest in cognitive basis of writing in a second language, the authors deal with ways in which writing is to be assessed. The authors' cognitive theory is based on two hypotheses which are too specific to be dealt with in detail here. These hypotheses are extended to

the testing of writing in the first and second language. Two methods of scoring are used: holistic scoring based on "rapid impression", and analytic scoring attempting to identify those components of written text that can be judged separately.

The last two chapters of the book have been written by Yuval Wolf and Joel Walters, and they both discuss the psycholinguistic processes of the second language learner in a situation requiring more information about the second language than the learner has. First, the authors provide a review of psycholinguistic models of second language processing, after which they propose their own model for studying and interpreting the process of second language comprehension. In the second of these chapters, Walters and Wolf present an example of their experimental design and show how information from different sources is assessed by language learners and native speakers.

Although not a bulky book, *Second Language Discourse* contains a lot of information about and gives new insights into discourse analysis. Some articles are general in nature whereas others are very detailed and specific, which makes the book suitable reading for both specialists and students interested in discourse analysis.

Tarja Kyyhkynen

Kaija Kohonen & Sabine Krause:

EINVERSTANDEN

Suullisen liikesaksan oppikirja
Lehrbuch für mündliches Geschäftsdeutsch

Finn Lectura Oy 1991, 87 S., ISBN 951-8905-50-9

"EINVERSTANDEN" ist ein Lehrbuch für den mündlichen Wirtschaftsdeutschunterricht, das - wie die Autorinnen betonen - auch als Nachschlagewerk für im Geschäftsleben übliche Redewendungen benutzt werden kann. Geschrieben wurde es für den Unterricht an kaufmännischen Lehranstalten und Firmen sowie für alle, die mündliches Deutsch im Beruf brauchen.

In neun Kapiteln werden die folgenden Themen behandelt:

- I. Kontakt. Eine Verabredung, S. 9
- II. Am Telefon. Ein Telefongespräch, S. 16
- III. Einladungen, Glückwünsche, Dank, S. 25
- IV. Bei Tisch. Im Restaurant, S. 34
- V. Tagungen und Kongresse. Festveranstaltung, S. 42
- VI. Auf der Messe, S. 52
- VII. Gespräche und Verhandlungen, S. 58
- VIII. Verschiedenes, S. 66
- IX. Anhang, S. 76

Am Anfang der Kapitel (außer III, VIII und IX) steht jeweils ein Dialog bzw. in Kapitel V eine Festrede. Nach Auskunft der Autorinnen handelt es sich hierbei um authentische Tonbandaufnahmen, was allerdings an keiner Stelle im Buch erwähnt wird (ein Quellenverzeichnis fehlt leider). Vor den Dialogen wird zwar immer (auf finnisch) die Situation genannt, sie könnte aber genauso gut eine imaginäre bezeichnen (eine Ausnahme bildet Kapitel V mit genaueren Angaben). Auch die Dialoge selbst lassen nicht auf Authentizität schließen, sie wirken im Gegenteil traditionell vorgefertigt, da die Transkripte von allen

Merkmale mündlicher Kommunikation (wie Redundanz, Hörer- und Rückmeldesignalen, Satzabbrüchen usw.) bereinigt wurden in der Art:

Sekretärin: Guten Tag. Sie wünschen bitte?

Mäkinen: Guten Tag. Mein Name ist Mäkinen, Metalli Oy, Finnland. Und das ist Frau Leppä. Wir haben heute einen Termin mit Direktor Baumgärtner.

...

(s.S. 9, Kapitel I: Kontakt. Eine Verabredung)

Daß es sich um authentische Gespräche handelt, hätte erwähnt zu werden verdient, da hier zumindest echte Gesprächsabläufe und lebendige Redewendungen vorgestellt werden, die m.E. den Wert dieser Lehrbuchdialoge gegenüber am Schreibtisch erfundenen entschieden erhöhen. Am besten wäre natürlich, wenn die Tonbandaufnahmen - eventuell noch im nachhinein - Lehrern und Selbstlernern zugänglich gemacht werden könnten.

Im Anschluß an die abgedruckten Dialoge folgt jeweils eine Auflistung verschiedener Redemittel zu einzelnen Unterthemen wie

Begrüßung: - Guten Morgen!
- Guten Tag!
- Schönen guten Tag!

...

Grüße: - Herzliche Grüße an Ihre Frau/Ihre Familie/Ihre Kollegen/an Herrn Salonen ...

- Grüßen Sie bitte (recht/sehr herzlich) Ihre Kollegen ...

...
(S. 10f)

und die Erklärung von Wendungen, die für das Deutsche typisch sind und sich von den finnischen Ausdrucksgepflogenheiten unterscheiden, z.B.:

Anrede mit Titel:

- Herr/Frau/Fräulen + Titel oder Titel + Name

- Herr Doktor ...- Direktor Kohl

...

aber nur

- Herr/Frau Präsident

Neben Hinweisen auf kulturspezifische Ausdrucksweisen enthält das Buch auch solche zu im Deutschen üblichen Umgangsformen, z.B. zum Vorstellen (Männer werden zuerst Frauen vorgestellt, jüngere Leute älteren usw.) (S. 13), zum Überreichen von kleinen Gastgeschenken (Blumen werden ohne Papier überreicht) (S. 27) oder zum Offerieren von Alkohol (wenn in Finnland üblicherweise zum Kaffee eingeladen wird) (S. 40). Auch werden Wortbedeutungen erklärt, wie "Hausmarke" und "Stamm-tisch" (S. 40f), und auf stilistische Feinheiten aufmerksam gemacht, z.B. daß "einschenken" höflicher klingt als "eingießen" (S. 40). Diese Erläuterungen werden jeweils auf finnisch gegeben, in den mehr fachlich ausgerichteten Kapiteln V, VI und VII fehlen sie leider gänzlich. Insofern bietet das Buch also nichts Neues, und auch die Redemittel sind i.d.R. aus anderen Lehrwerken bekannt. Ein Quellenverzeichnis hätte hier auf weiterführendes Unterrichtsmaterial hinweisen können. Trotzdem ist die kompakte Zusammenstellung von Redewendungen und Hinweisen für die im Geschäftsleben häufig vorkommenden Situationen als Verdienst der Autorinnen anzuerkennen. Zu den meisten Kapiteln wurden auch einige (spärliche) Übungsvorschläge gemacht und auch hier wird man auf keine neuen didaktisch-methodi-

schen Ansätze stoßen, was allerdings auch nicht angestrebt wurde. Häufig handelt es sich um Aufgaben der Art "Wie wird das im Deutschen ausgedrückt?" (Nach dem Weg fragen, sich für etwas entschuldigen, genaue Preisauskünfte einholen usw.) oder um direkte Übersetzungsaufgaben aus dem Finnischen ins Deutsche (z.B. "Dolmetsche folgenden Dialog!").

Das Buch ist stark auf die Zielgruppe finnischer Lerner ausgerichtet. Alle Aufgaben sind, wie auch Vorwort und Inhaltsverzeichnis, ausschließlich auf finnisch formuliert. Kritisch zu bemerken wäre, daß das Inhaltsverzeichnis keine Seitenangaben und kleine irreführende Informationen enthält. Wer zum Beispiel die Aufgabenlösungen, wie im Inhaltsverzeichnis angegeben, im Anhang sucht, wird enttäuscht sein. Stattdessen kann er sie überraschenderweise am Schluß von Kapitel VIII finden. Die sonst präzise eingehaltene Numerierung der Unterkapitel gerät im Anhang völlig durcheinander, statt "1. Berufsbezeichnungen und Titel, 2. Deutscher Geschäftskalender, 3. Aufgabenlösungen und 4. Wörterverzeichnis deutsch - finnisch" ist die (nicht nummerierte) Reihenfolge im Buch "2. - 1. - 4". Bei dem geringen Umfang des Büchleins bleibt es trotz dieser kleinen Mängel, die wohl eher dem Verlag und nicht den Autorinnen anzulasten sind, jedoch überschaubar.

"EINVERSTANDEN" enthält eine umfassende Sammlung deutscher Redewendungen für die oben genannten Situationen. Die Hinweise zu kulturspezifischen Ausdrucksweisen und Umgangsformen sind allen, die auf deutsch kommunizieren wollen, sicher ebenfalls nützlich und auch die Informationen aus dem Anhang (zu den deutschen Feiertagen, Berufsbezeichnungen und Titeln sowie das Wörterverzeichnis) bereichern das Buch und machen es alles in allem zu einem guten Nachschlagewerk und Ergänzungsmaterial für den Deutschunterricht.

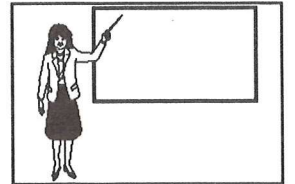
Sabine Ylönen

TIEDOTUKSIA ** INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa

Oppimateriaalia italiaa opiskeleville:

Kielikeskusmateriaalia n:o 97
Materiale pedagogico del Centro Linguistico Interuniversitario
n. 97

LETTURE ITALIANE PER PRINCIPIANTI

Loris Antonangeli

Il Centro Linguistico Interuniversitario mi ha incaricato di raccogliere testi in italiano di livello elementare ed intermedio quali esercitazioni di lettura rivolte in particolare modo a quegli studenti delle università finlandesi che intendono acquisire una conoscenza passiva della lingua italiana scritta.

I testi usati per l'antologia in questione sono stati raccolti principalmente da diverse opere di italiano L2, preferendo quelli che non contengono conversazioni.

I testi raccolti sono stati ritrascritti tutti sotto una stessa forma e ordinati per grado di difficoltà a seconda degli argomenti grammaticali in essi contenuti.

Talvolta i testi raccolti sono stati in alcuni loro piccoli punti modificati, per venire incontro alle esigenze degli studenti di lingua finnica.

In corrispondenza di ogni testo è stato riportato l'autore, l'editore e l'opera da cui il testo stesso è stato prelevato, facendo talvolta menzione del fatto che si tratti di una riduzione o di un adattamento del testo originale.

Il grado di difficoltà è stato inteso unicamente come difficoltà di struttura e non di lessico. Sono stati considerati solo i seguenti argomenti grammaticali:

- PERFETTO, ove sono stati intesi tutti i tempi composti, cioè oltre all'indicativo passato prossimo, anche l'indicativo trapassato e l'indicativo futuro anteriore, il congiuntivo passato e trapassato e il condizionale passato. Ovviamente, qualora si sia trattato di trapassato, futuro, congiuntivo o condizionale, è stata segnalata, nel riquadro a destra di ogni testo, la presenza nel testo rispettivamente di forme di imperfetto, futuro, congiuntivo o condizionale. Le forme composte del passivo sono comunque state escluse da questa segnalazione.
- POSSESSIVI.
- FUTURO, ove è stato inteso sia il futuro semplice che il futuro anteriore.
- PRONOMI ATONI, ove sono stati intesi tutti i pronomi atoni, tanto l'accusativo (pronomi diretti) che il dativo (pronomi indiretti) e il riflessivo, nonché le forme dei pronomi combinati. Sono state escluse da questa segnalazione solo le forme del pronome riflessivo del verbo *chiamarsi*. Sono pure state escluse le particelle avverbiali atone, cioè le particelle *ci* e *ne* (segnalate a parte), e il *si* passivante.
- IMPERFETTO, ove è stato inteso anche l'indicativo trapassato.

- CONDIZIONALE, ove è stato inteso sia il condizionale presente che il condizionale passato.
- PARTICELLA ATONA *ci*, donde sono state escluse le forme di *ci* + verbo essere (*c'è, ci sono, c'erano, ci sarà, ecc.*)
- PARTICELLA ATONA *ne*, intesa in tutte le sue funzioni.
- PRONOMI RELATIVI, ove sono stati intesi unicamente i relativi più complessi, cioè le forme con *cui* e articolo + *quale/quali*. E' stata quindi completamente esclusa da questa segnalazione la forma *che*.
- PASSATO REMOTO.
- CONGIUNTIVO, ponendo particolare riguardo alle forme del congiuntivo imperfetto e trapassato, trascurando talvolta alcune forme di congiuntivo presente facilmente comprensibili.
- GERUNDIO.

Non sono stati presi in considerazione i seguenti argomenti grammaticali: presente, preposizioni, comparativo e superlativo, imperativo, periodo ipotetico, passivo, participio.

Tra i miei compiti c'è stato anche quello di provvedere ai diritti d'autore.

Gli insegnanti di italiano si ritrovano spesso - in Finlandia forse un po' meno che altrove - a dover offrire ai propri studenti passi elementari in lingua italiana scopiazzandoli o fotocopiandoli da varie opere di italiano L2, a seconda delle esigenze del momento, del tipo di vocabolario richiesto, dell'argomento grammaticale, del grado di difficoltà, ecc. La fotocopiatura si risolve in certi casi in una porcheria tra colle, forbici, nastri adesivi, graffette e scolorine che, nel breve e frettoloso intervallo del quarto d'ora accademico, calpestanto brutalmente le norme nazionali e internazionali del copyright. Questo comportamento - come noto - è perseguibile in misura alquanto ridotta e limitata, se non addirittura accettato, legalmente o tacitamente, a seconda del luogo, dei mezzi di controllo e della manipolazione dei testi, donde la difficoltà o impossibilità di rintracciarne la fonte originale. Il lavoro assegnatomi ha, tra gli altri, anche lo scopo di contrastare tale prassi e di limitare così al minimo i danni agli autori e agli editori, facendo precisa menzione, in corrispondenza di ogni testo prelevato, dell'autore, del titolo dell'opera, della casa editrice originale e di ogni altro dato utile all'identificazione della fonte.

Nell'antologia da me coordinata sono stati quindi raccolti passi da varie grammatiche di italiano L2, i cui autori e/o editori hanno gentilmente dato il permesso alla riproduzione per scopi didattici. Si ringraziano a tale proposito quanti hanno voluto collaborare alla realizzazione di questa antologia di letture italiane per principianti.

Oppimateriaalin hinta on 40 mk.

Oppimateriaalia venäjää opiskeleville:

Kielikeskusmateriaalia n:o 12

VENÄJÄÄ YHTEISKUNTATIETEILIJÖILLE

Luetun ymmärtämisen kurssi

Oppikirja 1 (1991), Oppikirja 2 (1992)

Sirkka Laihiala-Kankainen

Maarit Heikinheimo-Schröder

Margarita Pietarinen

Oppikurssi Venäjää yhteiskuntatieteilijöille ilmestyi ensimmäisen kerran 1970-luvun lopulla. Koska oppimateriaali perustui pääosin autenttisiin yhteiskuntatieteellisiin teksteihin, heijastaa se varsin selvästi oman aikansa kysymyksenasetteluja ja yhteiskunnallisen keskustelun aihepiirejä. Muutokset Neuvostoliiton yhteiskuntaelämässä viimeisen vuosikymmenen aikana näkyvät selvästi myös kielessä. Tästä syystä oppimateriaali on nyt sisällöllisesti uusittu vastaamaan nykypäivää; oppikurssin perusrakenne sen sijaan on säilytetty ennallaan.

Venäjää yhteiskuntatieteilijöille on tarkoitettu lähinnä korkeakoulujen yhteiskuntatieteiden opiskelijoille ja tutkijoille, mutta sitä voidaan soveltaa myös muuhun venäjänopiskeluun tai itseopiskeluun. Tarkoituksena on antaa opiskelijalle sellainen kielitaito, että hän pystyy lukemaan venäjän kielellä oman alansa kirjallisuutta, sanoma- ja aikakauslehtiä. Oppikurssin kesto on 4 opintoviikkoa. Kurssille osallistuminen ei edellytä aikaisempia opintoja venäjän kielessä.

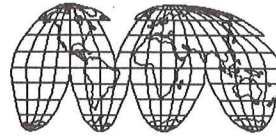
Hinta: Oppikirja 1 60,00 mk Oppikirja 2 60,00 mk

Oppimateriaalien tilaukset:
Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä

fax: 941-603 521
puh.: 941-603 520

Nauhoitepalvelu tiedottaa

UUSIA ÄÄNITTEITÄ

Englanti

BBC YOUR WORLD

- 29/92 Whaling - A Cruel Necessity? 14'**
World-wide concern that many species of whale might be hunted to extinction prompted a moratorium on commercial whaling in 1986. Conservationists say the hunting of whales is now unnecessary - and cruel...
- 30/92 Inside the Supernatural 13'53"**
Do you believe in ghosts? Or any other supernatural phenomena? The terms supernatural or paranormal can be defined as happenings which cannot be explained by natural or physical laws or which lie outside the range of normal scientific investigations. But with modern scientific developments, do they still?
- 31/92 Vatican Intolerance 13'53"**
The dissident Catholic Theologian, Dr Hans Kung, has called the Vatican the last authoritarian, absolutist institution in Europe. In this discussion Peter Laverock explores the claims of those who say the church should be more open and democratic and hears the arguments in defence of the apostolic traditions.
- 32/92 Teenage Pregnancy 13'47"**
Britain's Health Minister Virginia Bottomley has declared a target, to reduce teenage pregnancy by 50 per cent by the end of the decade. Is there globally a cause for concern about the numbers of young girls having babies?
- 33/92 Capital Punishment: A Human Rights Issue? 13'59"**
Is the death penalty a violation of human rights? Article Three of the Universal Declaration of Human Rights seems quite clear that the taking of someone's life is depriving someone of a very basic human right. Yet over a hundred countries still have the death penalty...
- 34/92 A World United against AIDS? 14'**
The organizers of the 8th International AIDS Conference in Amsterdam certainly tried to put forward an image of unity in the struggle against AIDS. But is that an accurate picture? Are there divisions between North and South, homosexuals and heterosexuals, the researchers in their laboratories and those who live with AIDS? Is the world united against AIDS?

BBC TOPICAL TAPES SPECIALS: AIDS IN THE '90s - hinta vain 85 mk!

Tiedustelut ja tilaukset:

Anna Kyppö, puh. 941-603 525, Fax 941-603 521

Topical Tapes

AIDS IN THE '90s

The Eighth International AIDS Conference was held this year in Amsterdam. Dee Palmer was there to find out how the AIDS epidemic is being tackled around the world.

Part 1 - CONDOM CAMPAIGNS

Safer sex is the theme of many AIDS prevention campaigns - and that usually means persuading men to use condoms. It can be an uphill struggle. Many religious leaders voice disapproval because, they say, condoms promote immorality. And some men object to anything that they think will come between them and their pleasure. But in the face of the dire consequences of AIDS the campaigns are having some success. Dee Palmer of the BBC reports.

In: The AIDS epidemic ... DUR: 5'30"
Out: ... I'm Dee Palmer.

Part 2 - PEER EDUCATION

Mass campaigns of AIDS education don't usually achieve much. They may not be hard-hitting enough because of social or religious attitudes and even if the message is explicit many people think - often wrongly - that it doesn't apply to them. The answer to this problem could lie in the techniques of the advertising world. The ad agencies know that to reach any audience you have to target it precisely with a message, and a messenger, it can relate to. As the BBC's Dee Palmer reports, the AIDS educators are taking that idea on board.

In: Peer education is ... DUR: 5'25"
Out: ... I'm Dee Palmer.

Part 3 - REACHING OUTSIDERS

The first wave of HIV infection in the industrialised countries hit homosexuals and intravenous drug users who shared needles. Those countries have now realised what countries in the south have known all along - that AIDS is spread by ordinary heterosexual activity and that prostitutes are especially vulnerable because of their high number of sexual partners. Homosexuals, drug users and prostitutes are often people who are on the fringes of society. Dee Palmer of the BBC reports on AIDS prevention work among these outsiders.

In: Reaching people who ... DUR: 4'48"
Out: ... I'm Dee Palmer.

Part 4 - AIDS EDUCATION IN SCHOOLS

Many teenagers are involved in sexual relationships. Parents may not want to believe that and education authorities might prefer to ignore it but research from all over the world shows that large numbers of young people are sexually active. And that may well put them at risk of infection with HIV. Where this is recognised lessons about the dangers of AIDS are beginning to appear in school timetables. Dee Palmer of the BBC reports on two imaginative approaches to AIDS education in schools.

In: Catch them young ... DUR: 4'50"
Out: ... I'm Dee Palmer.

Part 5 - LIVING WITH AIDS

For scientists it's an intellectual challenge; for governments it's a public health threat; for poor countries it's yet another burden on their fragile economies; for doctors it's an organism that defeats modern medicine. But for those who have died, the AIDS virus was a death sentence. How do those who are infected with it cope with that knowledge? Dee Palmer of the BBC has been talking to two people who know what it's like to live with HIV.

In: My name is ... DUR: 5'17"
Out: ... I'm Dee Palmer.

Producer/Presenter: Dee Palmer
Studio Producer: David Thomas
Tape No: 92R32W232P
Date recorded: 14 August 1992

KITU-kysymyksiä

KITU on saavuttanut muutaman vuoden kunnoitettavan iän. Aika on, pitkän ja perusteellisen kesätauon jälkeen alkaa miettiä tulevaa.

Tarkoitus on ollut rakentaa suomalaisten kielentutkijoiden tietokanta, josta löytyy tietoja eri kielentutkimuksen aloilta. Tähän mennessä KITUun on ilmoittanut tietonsa noin 250 tutkijaa kera noin 500 tutkimusnimikkeeseen ja yli 4000 hakusanan. Potentiaalia siis on - niin myös kasvunvaraa.

KITU:n käyttö on kuitenkin pitemmän aikaa ollut hyvin vähäistä. Käyttäjätunnuksia on hakenut vain seitsemisenkymmentä tutkijaa, ja aktiivisesti KITUa selailee vain muutama. Tästä syystä olisi mielenkiintoista tietää, mitkä ovat käyttäjän kannalta suurimmat ongelmat. Päivittäjälle on kantautunut korviin tietoja

vaikeuksista ottaa yhteyttä Jyväskylän laskentakeskukseen, missä KITU asuu. Ihanne tietenkin olisi se, että systeemi olisi humanistiystävällinen ensimmäisestä napinpainalluksesta lähtien. Näillä näkymin voimavarat järjestelmän muuttamiseksi ovat kuitenkin pienet, tunnemmehan kaikki riiviön nimeltä *force majeure*.

Periaatteellisena kysymyksenä siis esitettäköön: kaivataanko suomalaisen kielentutkimuksen kentällä KITU:n tyypistä tietokantaa? Onko se sisällöllisesti niin vähän kiinnostava, että tutkijoilla/laitoksilla ei ole tarvetta ottaa selkävointoa tekniikasta? Mitkä olisivat ne keinot, joilla KITUsta saataisiin toimivampi kohtuullisin panoksin? Onko tiedonvälityksessä puutteita, jotka olisivat helposti korjattavissa?

Mikä on tämänhetkisen KITU:n käyttöarvo? Entä sen tulevaisuus?

KITU on loppujen lopuksi kielentutkijoiden yhteinen asia, joten toivon että otatte kantaa, ja sen myötä yhteyttä mikä onnistuu yksinkertaisesti tässä lehdessä olevalla kyselylomakkeella. Ansiokasta syksyä!

Anu Halvari

Anu Halvari

KITU
Jyväskylän yliopisto
Korkeakoulujen kielikeskus
PL 35
40351 JYVÄSKYLÄ

sähköposti: halvari@tukki.jyu.fi
tukin sisällä: halvari
puh. 941-603532

SUOMALAINEN MIELI JA KIELI

Symposiumi **lauantaina 21. 11. 1992** klo 10—18
Helsingin yliopisto, Porthanian luentosali II, Hallituskatu 11

Järjestäjät: Kotikielen Seura ja Helsingin yliopiston suomen kielen laitos

10.00—12.00 KIELI, PERINNE JA KULTTUURI (puheenjohtaja Pirkko Nuolijärvi)

Eero Kiviniemi: Symposiumin avaus

Heikki Paunonen: *Suomen mieli, oikea kieli*

Anna-Leena Siikala: *Kirjoittamaton kirjallisuus ja perinne*

Erkki Lyytikäinen: *Kansanhimisen retoriikka*

Keskustelua

12.00—13.00 Tauko

13.00—15.00 KIRJALLISUUS JA KIRJOITTAMINEN (puheenjohtaja Panu Rajala)

Pekka Laaksonen: *Suomalaisten omaelämäkerronta*

Vilho Viksten: *Kirjallisuuden aluskasvillisuus, pöytälaatikkokirjoittelu*

Auli Viikari: *Suomalaisen kirjallisuuden klassikot esikuvina*

Keskustelua

15.00—15.30 Tauko

15.30—18 ÄIDINKIELEN OPETUS (puheenjohtaja Kirsti Mäkinen)

Maija Larmola: *Äidinkielen ylioppilasaineiden lukijan näkökulma*

Irma Lonka: *Miten siirtää tutkimustieto äidinkielenopetukseen?*

Auli Hakulinen: *Mitä ihminen äidinkielestään tietää?*

Keskustelua

ESIINTYJÄT

Auli Hakulinen, FT, Helsingin yliopiston suomen kielen professori

Eero Kiviniemi, FT, Helsingin yliopiston suomen kielen, erityisesti nimistöntutkimuksen professori, Kotikielen Seuran esimies

Pekka Laaksonen, FL, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkiston johtaja

Maija Larmola, FT, Helsingin yliopiston äidinkielen didaktiikan lehtori

Irma Lonka, FM, Helsingin II normaalikoulun äidinkielen lehtori

Erkki Lyytikäinen, FK, Suomen kielen nauhoitearkiston amanuenssi

Kirsti Mäkinen, FL, Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun äidinkielen lehtori

Pirkko Nuolijärvi, FT, Helsingin kauppakorkeakoulun suomen kielen ja viestinnän apulaisprofessori

Heikki Paunonen, FT, Tampereen yliopiston suomen kielen professori

Panu Rajala, FT, Tampereen yliopiston kotimaisen kirjallisuuden dosentti

Anna-Leena Siikala, FT, Joensuun yliopiston folkloristiikan professori

Auli Viikari, FT, Helsingin yliopiston kotimaisen kirjallisuuden apulaisprofessori

Vilho Viksten, FK, Werner Söderström Oy:n kirjallisen osaston johtaja

FOURTH NATIONAL RESEARCH SEMINAR

At the Department of English, University of Tampere, Finland
19-20 November, 1992

READING READING

Speakers and topics will include—

Michael Riffaterre, Columbia University	on Reading Textual Control
Ross Chambers, University of Michigan	on Reading Cultural Studies
Timo Airaksinen, Helsinki University	on Reading Slavery
Timothy Clark, University of Durham	on Reading Blanchot Reading
Reet Sool, Tartu University	on Reading and Not Reading in Estonia
Maarit Piipponen, University of Tampere	on Reading Sylvia Plath
William Arfin, University of Tampere	on Reading Metafiction
Matti Savolainen, Oulu University	on Reading Said Reading Foucault
Mikko Keskinen, University of Jyväskylä	on Reading Peritexts
Joel Kuortti, University of Tampere	on Reading Salman Rushdie
Asko Kauppinen, University of Tampere	on Reading Numbers
Nicholas Royle, Stirling University, and Andrew Bennett, Aalborg University	on Not Reading

The conference will take place in the main building of Tampere University, Kalevantie 4 beginning at 13.00 on Thursday 19th November and ending at 17.30 on Friday 20th November

Registration

100,- FM, Students and Postgraduates—Free

For a Registration Form, please see
the English/Literature Department Secretary
at your University, or write to:

Sari Hyttinen
Department of English
University of Tampere
PL 607
33101 Tampere
Fax: (9)31 15 7146
Tel: (9)31 15 6150

For other information, please contact

Dr Richard Lansdown
Department of English
University of Tampere
Tel: (9)31 15 6137

or Dr Andrew Bennett
Department of English
University of Aalborg
Langagervej 2
Postbox 159
9100 Aalborg, Denmark
Fax: (Denmark) 9815 7303
Tel: (Denmark) 9815 4211 ext.7235

Registration form on p. 35.

1993

AUSTRALIAN SYSTEMIC FUNCTIONAL LINGUISTICS SUMMER SCHOOL & CONFERENCE

Adelaide

Summer School 10-14 January
Conference 15-17 January

SUMMER SCHOOL 10-14 January

A 5 day intensive course of lectures and workshops on the theory, practice and application of Systemic Functional Linguistics in education, led by a team of prominent researchers and teacher educators in the field of language in education.

Suzanne Eggins, English - University of New South Wales
Jim Martin, Linguistics - University of Sydney
Claire Painter, Education - University of Technology
Cate Poynton, Communication - University of Western Sydney

Four levels of study will be available in 1993:

Level 1 - Introduction to Functional Grammar
Level 2 - Discourse Semantics
Level 3 - Genre and Register
Level 4 - Advanced Application

First time participants normally commence at Level 1, but may apply to study at a higher level if they have a background in Systemic Functional Linguistics.

Fee: \$320 (approximately) includes refreshments and all course notes

CONFERENCE 15-17 January

Keynote speakers include:

Ruqaiya Hasan, Linguistics - Macquarie University
Theo van Leeuwen, Mass Communication - Macquarie University
Jan Wright, Education - University of Wollongong

A feature of the conference will be a Forum on genre-based literacy pedagogy, with speakers from a range of positions addressing issues of theory, critique, and implementation.

A range of papers and workshops will be offered, concerned with both developing theory and with applications.

Accommodation:

Summer School and Conference accommodation has been booked at:
St Marks College, North Adelaide
Cost: \$ 27 per night, breakfast included

A range of hotel or motel accommodation is also available.

Further information:

Cate Poynton
Faculty of Humanities & Applied Social Sciences
University of Western Sydney, Nepean
PO BOX 10
Kingswood NSW 2747, Australia

REGISTRATION OF INTEREST

Name & Title _____

Address _____

Summer School

I am interested in the 1993 Australian Systemic Functional Linguistics Summer School at Level:

Level 1 Level 2 Level 3 Level 4

Conference

I am interested in attending the 1993 Systemic Functional Linguistics Conference.

Please send me details of accommodation and registration form.

Please send me details of accommodation at St Marks College.

Please send me information on hotel/motel accommodation.

Post to:

1993 Systemic Summer School & Conference
Catholic Education Office, GPO Box 2149, Adelaide 5001, Australia

Call for Papers

Second International Conference on Teacher Education in Second Language Teaching

March 24, 25, 26, 1993

*Organized by Department of English
City Polytechnic of Hong Kong*

Deadline for proposals: November 30, 1992

The goals of the conference are to examine research and practice in L2 teacher education from a variety of perspectives. Proposals are invited for papers, workshops, and poster sessions.

Proposals (250 words) should be sent to:

Conference on Teacher Education in Second Language Teaching
c/o Department of English
City Polytechnic of Hong Kong
Tat Chee Avenue
Kowloon
Hong Kong
Fax: (852) 7888894
Tel: (852) 7888859

SPRÅK OCH FIKTION
 Ett nordiskt symposium om relationen mellan språkteori
 och skönlitteratur under 1900-talet; 12-14 aug 1993

1. INBJUDAN

Under 1900-talet har lingvistik och språkvetenskap kommit att spela en allt viktigare roll i litteratur och litteraturanalys. Likaså har litterär fiktion och litteraturvetenskapliga teorier haft stor betydelse för utvecklingen av språkbeskrivning och språkundervisning.

Högskolan i Karlstad vill därför inbjuda till ett tvärvetenskapligt symposium med rubriken "Språk och fiktion" där lingvister och litteraturvetare (såväl forskare som forskarstuderande), författare, språk- och litteraturlärare kan träffas för att belysa och diskutera gemensamma aktuella problemområden. Symposiet äger rum den 12-14 aug 1993 (se under "Preliminärt program").

Inbjudan vänder sig främst till akademiska forskare och lärare i nordiska språk, litteraturvetenskap, främmande språk och allmän resp tillämpad språkvetenskap i Norden och till skandinaviska verksamma vid universitet i andra länder. Konferensspråk är svenska, norska, danska och engelska. Deltagaravgiften på 700 kr per person täcker kostnaderna för konferensrapport, luncher under torsdag-fredag, måltid på torsdag kväll och kaffe/te två gånger per dag.

2. PRELIMINÄRT PROGRAM

Torsd den 12/8 93

Symposiet öppnas kl 10. Dagen ägnas åt plenarföreläsningar med följande föreläsare: Anders Pettersson (Sv, språkfilosofi), Birgitta Holm (Sv, litteraturteori), Alan Durant (UK, didaktik), Christina Heldner (Sv, översättning). - Under kvällen ordnas en gemensam måltid.

Fred den 13/8 93

Dagen ägnas från kl 9 åt deltagarföredrag i sektioner (med diskussioner). Dessa gäller relationen språk-fiktion. Vi tänker oss följande sektioner:

1: Språk- och litteraturteori.	5: Textanalys och textlingvistik.
2: Språk- och litteraturkommunikation.	6: Stilistik.
3: Språk- och litteratursociologi.	7: Översättningsproblematik.
4: Språk- och litteraturredidaktik.	8: Textproduktion.

Avslutning c:a kl 16.

Lörd den 14/8 93 (för särskilt anmälda, om deltagarintresset visar sig stort)

Guidad språklitterär utflykt i "Författarnas Värmland" med start kl 9. Enkel lunch ingår. Särskild anmälan behövs (se anmälningsblanketten); extra kostnad 200 kr. Avslutning c:a kl 15.

3. ANMÄLAN

Vi uppmanar Dig som är intresserad av att delta i det ovan skisserade symposiet att sända in den bifogade anmälningsblanketten senast den 1 dec 1992. Vårt nästa symposieutskick (med informationer om program och deltagare, sammanfattningar av föredragen samt anvisningar om inkvartering, inbetalning av kursavgift etc) görs omkr den 1 mars 1993.

4. SLUTORD

Hjärtligt välkomna till detta sensommarseminarium i Värmland!

Karlstad i augusti 1992

För CSL vid Högskolan i Karlstad

Moira Linnarud Reinert Kvillerud Yvonne Leffler Torsten Rönnerstrand
 Anmälningsblankett på s. 36.

International Conference

COMMUNICATION IN THE WORKPLACE: CULTURE LANGUAGE AND ORGANISATIONAL CHANGE

SEPTEMBER 1 - 4 1993

SYDNEY HILTON
 INTERNATIONAL
 SYDNEY, AUSTRALIA

An understanding of the role of culture, communication and language is central to the successful operation of any organisation.

This conference is an opportunity to engage with the latest ideas about organisational change. It will be an opportunity to interact with people presenting cases of best practice in the negotiation, delivery and management of communication and culture in the workplace.

The conference will be divided into six themes. Plenary sessions will cover all six themes over the three days. Smaller workshop and paper sessions will also be divided into the six themes. This means that it will be possible for participants to follow their specialist area of interest over the whole conference.

Centre for
 Workplace Communication and Culture
 University of Technology, Sydney
 P.O Box 123, Broadway, NSW, 2007, Australia
 Telephone: (+61) 02 330 3926
 Facsimile: (+61) 02 330 3914

National Centre for
 English Language Teaching and Research
 Macquarie University
 North Ryde, NSW 2109, Australia
 Telephone: (+61) 02 805 7673
 Facsimile: (+61) 02 805 7849

CONFERENCE THEMES

THEME 1: THE CHANGING NATURE OF WORK

Changes in the nature of the production process involve new, centrally important roles for culture and language. Issues to be addressed include:

- ❖ The extent to which teamwork and collaboration are now productive tools; and the extent to which production is still dominated by a division of labour according to the logic of the production line
- ❖ The usefulness of the notions of 'Fordism' and 'Post-Fordism' to describe the changing nature of the production process and work.
- ❖ The way issues of language and culture fit with new approaches to the production process, such as Total Quality Management.
- ❖ The demands of new developments in computer-supported cooperative work.
- ❖ The way linguistic and cultural diversity presents new challenges and new creative possibilities in this changing context.
- ❖ The types of oracy and the types of literacy that are now required in productive workplaces.
- ❖ The linguistic demands of competency-based training and the limitations in the concept.

THEME 2: WORKPLACE AND MANAGEMENT CULTURES

New ideas and practices of management raise questions as to whether enterprise management can be seen to consist of a range of cultural phenomena and metaphors rather than being 'scientific' or based on 'rationality' of the market. Issues to be addressed under this conference theme include:

- ❖ The degree to which the concept of 'workplace culture' accounts for differences, such as gender and ethnic/linguistic diversity.
- ❖ The extent to which worker participation and worker involvement require new management approaches to diversity.
- ❖ The elements of the management discourse and management talk that are most effective in managing diversity in the production process and in organisational structures.

THEME 3: INDUSTRIAL RELATIONS IN A MULTICULTURAL SOCIETY

Given the existence of multilingual and multiethnic workforces in industrial societies, effective industrial relations strategies need to draw on and take advantage of this linguistic and cultural diversity. Issues to be addressed include:

- ❖ The role of culture in historically evolved ways of negotiating employer/employee claims.
- ❖ The ways in which unions can service cultural and linguistic diversity most effectively.
- ❖ The role linguistic and cultural diversity plays in negotiating issues such as occupational health and safety.
- ❖ The ways in which the discourse of effective intercultural negotiation can be most usefully described and evaluated.

THEME 4: MANAGING DIVERSE HUMAN RESOURCES

In the interests of both workers and management, culturally diverse resources can be used to the advantage of the enterprise, and can provide the basis for productive and harmonious work. The following issues will be addressed:

- ❖ The management of recruitment and promotion in the context of cultural and linguistic diversity.
- ❖ The extent to which merit is a culturally loaded concept.
- ❖ The roles of Equal Employment Opportunity and Affirmative Action.
- ❖ The ways in which discourse can be constructed and managed in a more inclusive and useful manner in performance and potential appraisal interviews.

THEME 5: FINANCE AND MARKETING FOR DIVERSITY

The traditional assumptions of cultural homogeneity that underlie mass production and mass consumption are becoming less relevant in contemporary multicultural societies and globally oriented economies. Similarly, different cultural and religious traditions regarding finance need to be negotiated both as a result of local diversity and as a result of the increasing importance of global financial interactions. Issues include:

- ❖ The implications for inter-enterprise communication of different cultural traditions in dealing with finance and marketing.
- ❖ The ways in which the successful management of diversity in the workplace can assist an organisation in managing diversity in the marketplace.
- ❖ The sorts of discourses that are needed to deal with diverse clients effectively.
- ❖ The ways in which advertisements work as spoken or written texts. How racism and sexism in the language of advertising operates to limit market scope.

THEME 6: COMMUNICATION IN THE WORKPLACE: TRAINING FOR CHANGE

The training implications of the issues raised in Themes 1-5 will be examined in terms of: effective courses of action; key tasks for trainers; effective training that encompasses issues of culture and language; and the expected returns for enterprises and for the workforce. Issues to be addressed include:

- ❖ The ways in which traditions of training are themselves the product of historical and cultural experience.
- ❖ The changing roles of oral and written language in workplace training.
- ❖ The ways in which a pedagogy for adult learners can be fashioned to interface with diverse learning styles and linguistic and cultural differences.
- ❖ The roles of trainers as change agents, given the issues of culture and language that are emerging in the most productive, competitive and effective workplaces.

Proposal form on p. 37.
Registration form on p. 38.

mouton de gruyter

Berlin · New York

SUBSCRIPTION INFORMATION

MULTILINGUA

Journal of cross-cultural and interlanguage communication

MULTILINGUA investigates causes and possible solutions to communication problems in cross-cultural verbal interaction. It investigates standard varieties of natural languages as well as sociocultural differences, the interplay between oral language and the written standard, and strategies for the organization of verbal interactions. MULTILINGUA publishes book reviews and a regular listing of publications received. MULTILINGUA is committed to supporting interlingual communication.

MULTILINGUA is published in four issues per volume, with a total of approximately 450 pages per year.

Subscription rates for Volume 11 (1992):

Institutions/libraries	DM 194.00 (plus postage)
Individuals (prepaid only*)	DM 82.80 (includes postage)
Single issues	DM 48.00

Prices in US\$ for subscriptions in North America only:

Institutions/libraries	US\$ 120.00 (plus postage)
Individuals (prepaid only*)	US\$ 46.90 (includes postage)
Single issues	US\$ 31.00

* Individual subscriptions are for personal use only and must be prepaid and ordered directly from the publisher. Prepayment may be made by cheque or by credit card: MasterCard (Access), EuroCard, Visa and American Express (AMEX may not be used in North America). The individual rate is not available in the FRG, Switzerland or Austria.

Subscription order form on p. 39.

MUESLI

Micro Users in English as a Second Language Institutions
THE IATEFL SPECIAL INTEREST GROUP FOR COMPUTER
ASSISTED LANGUAGE LEARNING

Multimedia for English Language Teaching Conference

Gutenbrunn (1 1/2 hours from Vienna) Friday 27 - Sunday 29 November 1992

For the purposes of this conference, Multimedia can be defined as the linking together by a computer of sound, text, pictures, and moving video. The equipment for Multimedia is becoming much cheaper, easier to use, and more software is now being written. This Conference is intended for language teaching professionals who might be interested in using Multimedia applications for teaching. Also welcome are those who have already tried this media to come and describe their experiences and keep abreast of the latest developments in a rapidly changing field. Speakers from IBM, Siemens, and other hardware manufacturers will give presentations on the Saturday morning.

The Conference will start in Gutenbrunn (a village 40 km northwest of Melk and near the Weinsberg Forest) at 1800 on Friday 27 November and finish on Sunday lunchtime. Transport between Vienna and Gutenbrunn will be available and accommodation will be provided at reasonable cost at Gutenbrunn's 3 Gasthäuser. There will be 50 places for this conference and Registration will cost 400,- Austrian Schillings for IATEFL members (and members of IATEFL branches and affiliates), non- IATEFL members 600,- AS, and Commercial Presenters 1000,- AS. If you would like to give a presentation and/or attend, could you please complete the form below and return it to: Caroline Moore, English Language Division, The British Council Medlock Street, Manchester M15 4PR Fax 061 957 7113

Presenters will be able to use either IBM compatible or Apple Macintosh computers with compatible CD-ROM players and video disc players. Those requiring any other types of equipment will need to bring their own.

Name	Address
Institution	IATEFL member Y/N Commercial Y/N
I would like to receive further information about this conference.*	
Please reserve me a place on this conference.*	
I would like to give a presentation:*	* Delete as appropriate
Title	

Please attach an abstract or summary of no more than 100 words and a list of the equipment you require with detailed technical specifications. Please include your telephone and /or Fax numbers in case we need further information. **The deadline for presentation submissions is 15 September 1992.**

ENGLISH SUMMARY

Raija Markkanen from the LCFU reports on the International Conference on National Foreign Language Policies, arranged in Jyväskylä 10. - 12.8.1992. The conference was organized by the University of Jyväskylä in cooperation with the National Foreign Language Center (Washington), and some 30 participants from fifteen countries had been invited to attend. After the opening address by Chief Secretary Jaakko Numminen, talks were given on the current state and future developments in language teaching in different countries. R. Bergentoft presented statistical information on language teaching in schools in thirteen European countries. R. D. Lambert gave a talk on language planning in the USA where nationwide planning is mostly lacking. The programme of the following two days centered around four themes: the choice of language and its consequences, teacher training and pedagogical issues, language testing, and foreign languages in the workplace. I. Khaleeva discussed the problems of establishing language policy in the The Russian Federation which consists of 130 nationalities. R. Philipson raised the question whether English is, in fact, a second rather than a foreign language in many European countries. M.-L. Karppinen, K. Sajavaara and S. Takala discussed Finnish language policy and the choice of foreign languages at school. According to T. van Els, this issue has been solved in The Netherlands by making English the compulsory first foreign language for everyone. M. Oud-de Glas raised the question whether specialised language skills needed at work can in fact be covered in any type of schooling. Sajavaara and Takala emphasised the fact that communication skills in LSP do not differ very much from those of general language proficiency, and thus the LSP element is merely a motivating factor for learning. Language testing is also part of language policy, but as B. Spolsky remarked, "to attempt to drive education with a test is dangerous driving". The main message of the conference could be summarised by saying that language planning is needed on the national level and it must cover the entire field of education from basic schooling to universities and adult education.

Pertti Hurme from the Department of Communication at the University of Jyväskylä reports on the 17th annual meeting of Finnish phoneticians in Helsinki, 4.-5.9.1992. The themes of the talks ranged from the influence of early language contacts on Finnish dialects (K. Wiik) through the analysis of nasal vowels in modern Polish (I. Raimo) and the measurement of the mismatch negativity component in studying dysphasic children (P. Korpilahti) to the development of speech data bases by using CD-ROM technology (M. Karjalainen & T. Altosaar) and the phonetics of glossolalia (S. Rauhio, J. Välikangas & A.-L. Nieminen). This year, most of the talks represented the work of one researcher; at the moment, there appears to be little cooperation between researchers or universities, and no large projects under way. The state and future of Phonetics in Finland were also widely discussed, as the present cuts in university funding may threaten the existence of the departments. According to Hurme, only cooperation with other fields of study, for example, with logopaedy, psychology, and linguistics, will ensure future developments in Phonetics. The talks given in Helsinki will be published at a later date.

Centrum för språk och litteratur (CSL) vid Högskolan i Karlstad
 Adress: Att. Moira Linnarud, Högskolan i Karlstad, Box 9501, S-650 09 KARLSTAD.
 Tel: 054-83 80 00
 Anmälan önskas vara CSL till handa senast den 1 dec 1992

Språk och fiktion.

Ett nordiskt symposium om relationen mellan språkteori och skönlitteratur under 1900-talet; 12-14 aug 1993

ANMÄLNINGSBLANKETT

A. Härmed anmäler jag mig som deltagare till symposiet och insänder senare (nämligen den 1 april 1993) symposieavgiften om 700 kr (enl kommande anvisning).

Namn:

Adress:

Tel:

B. Samtidigt anmäler jag mig också som medverkande den 13/8 93 med följande sektionsföredrag på 30 min (ange här ämne/rubrik och nr på den sektion där föredraget närmast skulle passa):

.....

.....

Snarast passar föredraget under följande sektion enligt inbjudan: nr

OBS att ett kortfattat, maskinskrivet sammandrag/abstract av föredraget (omfattande 300 ord och skrivet med måttligt radavstånd) skall bifogas denna anmälan. Inled detta med ditt namn och din föredragsrubrik.

C. Samtidigt anmäler jag mig vidare som deltagare i utflykten "Författarnas Värmland" den 14/8 93 och insänder samtidigt med symposieavgiften den tillkommande utflyktsavgiften på 200 kr.

Kryssa här om du vill vara med:

Markera gärna (genom understrykning) vilken av följande författare du helst skulle vilja aktualisera genom utflykten i landskapet:

Dan Andersson, Tage Aurell, F A Dahlgren, Nils Ferlin, Gustaf Fröding,

Erik Gustaf Geijer, Selma Lagerlöf, Göran Tunström.

PROPOSAL FORM

INTERNATIONAL CONFERENCE

COMMUNICATION IN THE WORKPLACE: CULTURE, LANGUAGE AND ORGANISATIONAL CHANGE

SYDNEY, 1- 4 SEPTEMBER 1993

Name:

Present Position:

Name of Institution:

Address: City:

State/Province: Country: Zip/Post Code:

Home Tel. No: Office Tel. No: Fax No:

Conference theme I wish to address (tick one)

- Theme 1: The Changing Nature of Work
 Theme 2: Workplace and Management Cultures
 Theme 3: Industrial Relations in a Multicultural Society
 Theme 4: Managing Diverse Human Resources
 Theme 5: Finance and Marketing for Diversity
 Theme 6: Communication in the Workplace: Training for Change

Title of Proposal:

Type of Session (Tick One)

- Paper (45 minutes - single presentation)
 Demonstration (45 minutes - audio/video)
 Colloquium (1¹/₂ hours)
 Workshop (1 hour)
 Workshop (2 hours)

Abstract (150 words)

GOETHE-
INSTITUT HELSINKI

Mannerheimintie 20 A
SF-00100 HELSINKI
Tel. (90) 641 614
Fax. (90) 604 377

SCHWEDISCHE WIRTSCHAFTSUNIVERSITÄT
Deutsche Abteilung

Arkadiagatan 22
SF-00100 Helsinki
Tel.: (90) 40303-297
Fax: (90) 40303-414

E i n l a d u n g

Seminar zu Wirtschaftsdeutsch

**- WIRTSCHAFT -
- EXPORT -
- MARKETING -**

**... auf deutsch
Fallstudien und Übungsformen**

Termin: 20./21. November 1992
Ort: Helsinki
Svenska Handelshögskolan, Arkadiagatan 22
Referenten: Prof. Dr. Rolf Pfeiffer
Exportakademie Reutlingen
Gerd Nicolas
Goethe-Institut Paris
Autor von "Wirtschaft - auf deutsch"
Veranstalter: Goethe-Institut Helsinki
Schwedische Wirtschaftsuniversität

max. 60 Teilnehmer - die Teilnahme ist kostenlos
Anmeldung bis zum 12.11.1992 (siehe Anmeldebogen)

----->

SCHWEDISCHE WIRTSCHAFTSUNIVERSITÄT
Deutsche Abteilung

PROGRAMM

GOETHE- INSTITUT HELSINKI

Mannerheimintie 20 A
SF-00100 HELSINKI
Tel. (90) 641 614

"WIRTSCHAFT-EXPORT-MARKETING
AUF DEUTSCH"

AM 20./21. NOVEMBER 1992 IN HELSINKI

- FREITAG**
20.11.92
- 14.00 Uhr Eröffnung
Grüßworte NN
- 14.15 Uhr "Exportmarketing - Strategien im internationalen Handel"
Prof. Dr. R. Pfeiffer
Export-Akademie Baden-Württemberg
- 15.45 Uhr Kaffeepause
- 16.15 Uhr "Übungstypologische Überlegungen zum Wirtschaftsdeutsch-Unterricht
Gerd Nicolas
Mitautor des Buches "Wirtschaft - auf deutsch", Klett Verlag Mü 91
Goethe-Institut Paris
- 18.30 Uhr Empfang
Herr Volker Marwitz
Leiter des Goethe-Institutes
Frau Marja Einig-Heidenhof
Kulturreferentin der Deutschen Botschaft
Goethe-Institut
Mannerheimintie 20 A. 00100 Helsinki
Imbiß
Austausch/Diskussion/Kennenlernen...
- SAMSTAG**
21.11.92
- 9.00 Uhr **WORKSHOPS IN ZWEI GRUPPEN**
- GRUPPE A:
Fallstudie Export/Marketing
fach- und sprachorientiertes Arbeiten
Leitung: Prof. Dr. R. Pfeiffer
 - GRUPPE B:
Export-Marketing - Sprache
Arbeit mit und Didaktisierung von
Textmaterial im Bereich
Wirtschaftsdeutsch
Leitung: Gerd Nicolas
- 11.00 Uhr Kaffeepause
- 11.30 Uhr Wechsel der Gruppen A und B
- 13.30 Uhr Plenum:
Zusammenfassung und Auswertung durch die Referenten
- 14.00 Uhr Ende der Veranstaltung

Änderungen vorbehalten

Stand 031092

Bitte bis zum 12. November 1992 zurücksenden!

A n m e i d u n g

Ich werde am Wirtschaftsdeutsch-Seminar am 20./21. November 1992 in Helsinki teilnehmen.

Nachname:

Vorname:

Institution:

Anschrift:

Telefon:

Datum:

Unterschrift:

Bitte senden an:

Goethe-Institut Helsinki
Frau Frommer
Mannerheimintie 20 A
00100 Helsinki

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUKSEN HENKILÖKUNTA:

Raija Markkanen 603 529 markkane@finjyu.bitnet

Eila Pakkanen (sihteeri) 603 530

Tutkijat:

Hannele Dufva 603 535 dufva@finjyu.bitnet

Ari Huhta 603 539 huhta@finjyu.bitnet

Sirkka Laihiala-Kankainen 603 541

Minna-Riitta Luukka 603 533 luukka@finjyu.bitnet

Minna Suni 603 536 msu@finjyu.bitnet

Eva May 603 543

Anna Mauranen 603 538 amaurane@jyu.fi

Timo Sikanen 603 540 sikanen@jyu.fi

Helena Valtanen 603 542 valtanen@jyu.fi

Sabine Ylönen 603 534 sabyl@finjyu.bitnet

Kanslia, julkaisujen myynti:

Sinikka Lampinen 603 520

Sirkka-Leena Salo 603 520

Nauhoitepalvelu:

Anna Kyppö 603 525 akyppe@jyu.fi

Markku Helin (video) 603 524

Kirjasto:

Maritta Leinonen 603 526 mleinon@jyu.fi